

**Podstawy teoretyczne
konstruowania programów
profilaktycznych w MOW i MOS
Edycja III**

Joanna Kulesza
Katarzyna Kopystyńska

Sylabus

szkolenia e-learning edycja III

Opracowanie szkolenia i opieka merytoryczna:

Joanna Kulesza, Katarzyna Kopystyńska

Wydział Resocjalizacji i Socjoterapii ORE

A. Adresaci szkolenia

Szkolenie przeznaczone jest dla nauczycieli, wychowawców i specjalistów zatrudnionych w młodzieżowych ośrodkach wychowawczych (MOW) i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii (MOS).

B. Zasady rekrutacji

Zgłoszenia będą przyjmowane przez system rekrutacji ORE na stronie (www.szkolenia.ore.edu.pl). Po weryfikacji i akceptacji zaproszenia do udziału w kursie przesłane zostaną drogą mailową wraz z instrukcją logowania na platformę e-learning ORE (www.e-kursy.ore.edu.pl).

O zakwalifikowaniu decydować będzie spełnienie kryterium dotyczącego zatrudnienia w MOW/MOS, kolejność zgłoszeń oraz proporcjonalność udziału przedstawicieli poszczególnych typów placówek. Rekrutacja prowadzona jest w sposób ciągły.

C. Cele szkolenia:

1. Wsparcie merytoryczne pracowników MOW/MOS w zakresie konstrukcji i wyboru właściwych programów profilaktycznych dla młodzieży zagrożonej niedostosowaniem społecznym i niedostosowanej społecznie przebywającej w MOW/MOS.
2. Analiza aktualnie obowiązujących aktów prawnych dotyczących działań z zakresu profilaktyki w szkołach i placówkach.
3. Zapoznanie z podstawami teoretycznymi konstruowania programów profilaktycznych oraz ich ewaluacji.
4. Zainicjowanie pracy nad opracowaniem/udoskonalaniem autorskich programów profilaktycznych.

D. Organizacja szkolenia:

Szkolenie prowadzone jest metodą e-learningową i ma charakter samokształceniowy. Uczestnicy samodzielnie zapoznają się z proponowaną w ramach programu szkolenia literaturą przedmiotu i mają dostęp do wszystkich materiałów z chwilą rozpoczęcia szkolenia.

Osoby sprawujące merytoryczną opiekę nad szkoleniem dostępne są od poniedziałku do piątku w godzinach od 8.00 do 16.00.

Osoby uczestniczące w szkoleniu mogą w wybranym przez siebie tempie realizować treści kształcenia i zaliczać zadania pisemne oraz test kończący z zastrzeżeniem terminów składania prac opisanych w punkcie *H. Kryteria oceniania i warunki ukończenia szkolenia*.

Treści kształcenia podzielono na pięć modułów tematycznych. Każdy moduł zakończony jest zadaniem pisemnym dla uczestników.

W ramach szkolenia przeprowadzony zostanie również test podsumowujący złożony z 20 pytań zamkniętych. Pytania zostały sformułowane w oparciu o bibliografię szkolenia. Test jest testem wielokrotnego wyboru, co oznacza, że w każdym pytaniu jedna, dwie lub trzy odpowiedzi mogą być prawidłowe. Na rozwiązanie testu przeznaczono 30 minut. Do testu można podejść trzykrotnie.

Na zakończenie szkolenia uczestnicy proszeni są o wypełnienie ankiety ewaluacyjnej.

E. Treści kształcenia obejmują następujące zagadnienia:

- definicje terminów z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych,
- podstawy prawne działań profilaktycznych w szkole/placówce,
- system rekomendacji programów profilaktycznych,
- zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży (ujęcia definicyjne i epidemiologia),
- poziomy profilaktyki i strategię profilaktyczne oraz ich skuteczność,
- czynniki ryzyka i czynniki chroniące w kontekście koncepcji *resilience*,
- podstawowe zasady konstruowania programu profilaktycznego i jego ewaluacji.

F. Treści kształcenia w ramach poszczególnych modułów obejmują:

Moduł 1. Podstawowe pojęcia i regulacje prawne dotyczące profilaktyki w szkołach/placówkach.

- wprowadzenie w problematykę prawnych podstaw działań profilaktycznych w szkole i placówce ze wskazaniem aktualnie obowiązujących aktów prawnych
- ujednolicenie rozumienia definicji podstawowych terminów z zakresu profilaktyki w oparciu o m.in. słownik pojęć i terminów funkcjonujący w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego w Polsce
- rozróżnienie zakresów pojęciowych dla terminów „szkolny program profilaktyki” i „program profilaktyczny”
- zapoznanie z systemem rekomendacji programów profilaktycznych oraz programami rekomendowanymi
- usytuowanie działań szkoły i placówki na tle lokalnego systemu profilaktyki

Moduł 2. Identyfikacja problemu głównego.

- zachowania ryzykowne dzieci i młodzieży – definicja pojęcia
- klasyfikacja zachowań ryzykownych
- epidemiologia zachowań ryzykownych w oparciu o wyniki badań polskich i międzynarodowych
- konsekwencje bezpośrednie i długofalowe podejmowania zachowań ryzykownych w wymiarze osobistym, rodzinnym i społecznym
- wykorzystanie zdobytej wiedzy na temat zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży do dookreślenia problemu głównego, wobec którego uczestnicy chcą podjąć działania profilaktyczne w szkole/placówce

Moduł 3. Dobór grupy docelowej.

- czynniki ryzyka i czynniki chroniące – definicja pojęcia
- klasyfikacja czynników ryzyka i czynników chroniących
- Koncepcja resilience – podstawowe założenia oraz jej konsekwencje dla planowania i realizacji działań profilaktycznych
- wykorzystanie zdobytej wiedzy na temat czynników ryzyka/czynników chroniących w kontekście koncepcji resilience do doboru grupy docelowej dla własnych działań profilaktycznych w szkole/placówce oraz do opisu zasobów tej grupy młodzieży

Moduł 4. Kryteria doboru oddziaływań profilaktycznych.

- poziomy profilaktyki – definicja pojęcia, ewolucja zakresu tego pojęcia w czasie
- strategie profilaktyczne – definicja pojęcia, podział na strategie wiodące i uzupełniające, informacja o strategiach profilaktycznych opartych na naukowych podstawach i o potwierdzonej skuteczności
- prognozowana skuteczność stosowania wybranych strategii profilaktycznych w świetle wyników badań
- wykorzystanie zdobytej wiedzy do określenia kryteriów doboru odpowiednich oddziaływań profilaktycznych adekwatnych do zidentyfikowanych problemów wybranej grupy docelowej

Moduł 5. Konstrukcja programu profilaktycznego i jego ewaluacja.

- zapoznanie ze standardami i kryteriami jakości programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego zgodnymi z systemem rekomendacji programów
- etapy konstruowania programu profilaktycznego wg Jolanty Koczurowskiej
- elementy programu profilaktycznego zgodnie z rekomendacjami Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii
- logiczny model konstruowania programu zaczerpnięty z prezentacji Anny Boruckiej, Agnieszki Pisarskiej
- planowanie ewaluacji programu profilaktycznego

G. Efekty:

Po ukończeniu szkolenia osoba uczestnicząca w kursie będzie:

- posługiwać się pojęciami z zakresu profilaktyki zachowań ryzykownych odwołując się do definicji zawartych w literaturze przedmiotu,
- znać podstawy prawne działań z zakresu profilaktyki w szkole/placówce,
- rozpoznawać zachowania ze spektrum zachowań ryzykownych młodzieży,
- identyfikować czynniki ryzyka i czynniki chroniące,
- znać teoretyczne podstawy konstruowania programu i jego ewaluacji.

H. Kryteria oceniania i warunki ukończenia szkolenia:

Każdy moduł tematyczny kończy zadaniem sprawdzającym. Informację zwrotną o zaliczeniu zadania uczestnicy otrzymają poprzez platformę e-learningową.

Osoby uczestniczące w kursie otrzymują do wypełnienia test wiedzy, za wypełnienie którego otrzymać mogą maksymalnie 20 punktów.

Aby uzyskać zaświadczenie ORE o ukończeniu formy doskonalenia zawodowego należy do dnia 19 lutego 2017 (do godziny 23.55):

- zaliczyć wszystkie 5 zadań sprawdzających uzyskując co najmniej 75% punktów możliwych,
- zaliczyć test uzyskując co najmniej 15 z 20 punktów.

I. Czas trwania szkolenia:

Szkolenie realizowane będzie od 6 do 19 lutego 2017. Po tym terminie zostaną rozesłane zaświadczenia dla uczestników spełniających warunki zaliczenia.

Osoby uczestniczące w szkoleniu mogą w wybranym przez siebie tempie realizować treści kształcenia i zaliczać zadania pisemne oraz test kończący z zastrzeżeniem terminów składania prac opisanych w punkcie H. *Kryteria oceniania i warunki ukończenia szkolenia*

Orientacyjny czas przewidziany na pracę własną osób biorących udział w kursie to 25 godzin dydaktycznych (po 4 godziny na realizację każdego z pięciu modułów i po jednej godzinie na wykonanie zadań).

J. Wsparcie w trakcie szkolenia

Odpowiedzi merytorycznych związanych z realizacją treści prezentowanych na platformie udzielają:

Joanna Kulesza

Kontakt telefoniczny: 22 570 83 22

Kontakt mailowy: joanna.kulesza@ore.edu.pl

Odpowiedzi na pytania dotyczące działania platformy i wsparcie techniczne w posługiwaniu się narzędziem uzyskać można poprzez kontakt z:

Waldemar Krawiec

Kontakt telefoniczny (preferowany): 22 345 37 48

Kontakt mailowy: waldemar.krawiec@ore.edu.pl

K. Narzędzia stosowane podczas szkolenia:

1. Komunikacja: Platforma Moodle, edytor tekstu (np. MS Word), poczta elektroniczna (np. MS Outlook Express).
2. Informacja: Przeglądarka internetowa – zalecana Mozilla Firefox (wersja 15)
3. Prezentacja: Edytor prezentacji (np. MS PowerPoint), zainstalowana wtyczka Adobe Flash Player.